

Խառը թվերի հանումը(մաս 2)

Խառը թվերը հանելու համար

- պետք է համեմատել նվազելիի և հանելիի կոտորակային մասերը
- եթե նվազելիի կոտորակային մասը մեծ է հանելիի կոտորակային մասից, ապա պետք է առանձին-առանձին կատարել ամբողջ մասերի և կոտորակային մասերի հանում և իրար գումարել ստացված արդյունքները:

Օրինակ՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6}$$

$$\text{Համեմատենք } \frac{3}{6} > \frac{2}{6}$$

Ուրեմն՝

$$2\frac{3}{6} - 1\frac{2}{6} = (2 - 1) + (\frac{3}{6} - \frac{2}{6}) = 1 + \frac{1}{6} = 1\frac{1}{6}$$

- եթե նվազելիի կոտորակային մասը փոքր է հանելիի կոտորակային մասից, ապա նվազելիի կոտորակային մասին պետք է ավելացնել 1՝ այն հանելով նրա ամբողջ մասից ու կիրառել նախորդ կանոնը:

Օրինակ՝

$$3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6}$$

$$\text{Համեմատենք } \frac{1}{6} < \frac{5}{6}$$

$$\text{Ուրեմն } 3\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + 1\frac{1}{6} - 1\frac{5}{6} = 2 + \frac{7}{6} - 1\frac{5}{6} =$$

$$= (2-1) + \left(\frac{7}{6} - \frac{5}{6}\right) = 1 + \frac{2}{6} = 1 + \frac{1}{3} = 1\frac{1}{3}$$

Առաջադրանքներ

- Կատարեք խառը թվերի հանում:

$$16\frac{7}{9} - 4\frac{1}{9} = 12\frac{6}{9} = 12\frac{2}{3}$$

$$12\frac{5}{8} - 1\frac{5}{16} = 11\frac{5}{16}$$

$$\frac{5x2}{8x2} - \frac{5x1}{16x1} = \frac{10}{16} - \frac{5}{16} = \frac{5}{16}$$

$$[8, 16] = 16, 16:8 = 2, 16:16 = 1:$$

$$11\frac{3}{8} - 1\frac{1}{4} = 10\frac{1}{8}$$

$$\frac{3x1}{8x1} - \frac{1x2}{4x2} = \frac{3}{8} - \frac{2}{8} = \frac{1}{8}$$

$$[8, 4] = 8, 8:8 = 1, 8:4 = 2:$$

$$10\frac{3}{7} - 9\frac{4}{5} = 1\frac{3}{7} - \frac{4}{5} = \frac{10x5}{7x5} - \frac{4x7}{5x7} = \frac{50}{35} - \frac{28}{35} = \frac{22}{35}$$

$$[7,5]=35, 35:7=5, 35:5=7,$$

$$17\frac{7}{25} - 6\frac{3}{100} = 11\frac{25}{100}$$

$$\frac{7 \times 4}{25 \times 4} - \frac{3 \times 1}{100 \times 1} = \frac{28}{100} - \frac{3}{100} = \frac{25}{100}$$

$$[25,100]=100, 100:25=4, 100:100=1,$$

$$18\frac{2}{13} - 15\frac{4}{5} = 3\frac{2}{13} - \frac{4}{5} = \frac{13 \times 3 + 2}{13} - \frac{4}{5} = \frac{41 \times 5}{13 \times 5} - \frac{4 \times 13}{5 \times 13} = \frac{205}{65} - \frac{52}{65} = \frac{153}{65} = 2\frac{23}{65}$$

$$90\frac{8}{25} - 15\frac{2}{5} = 75\frac{8}{25} - \frac{2}{5} = \frac{75 \times 25 + 8}{25} - \frac{2}{5} = \frac{1883 \times 1}{25 \times 1} - \frac{2 \times 5}{5 \times 5} = \frac{1883}{25} - \frac{10}{25} = \frac{1873}{25} = 74\frac{23}{25}$$

$$[25,5]=25, 25:25=1, 25:5=5,$$

$$2\frac{3}{18} - 1\frac{5}{9} = 1\frac{3}{18} - \frac{5}{9} = \frac{1 \times 18 + 3}{18} - \frac{5}{9} = \frac{21 \times 1}{18 \times 1} - \frac{5 \times 2}{9 \times 2} = \frac{21}{18} - \frac{10}{18} = \frac{11}{18}$$